

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/185/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113207990
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4113207990.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobcu: A. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX U. Z. XXX, zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. René Hudzovič, s.r.o., so sídlom Štefánikova tr. 49, 949 01 Nitra, IČO: 36 860 697, proti žalovanej: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Trnavská cesta 82, 826 58 Bratislava, IČO: 36 062 235, v mene a na účet ktorej zo zákona koná Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, o zaplatenie sumy 33.193,93 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 2. januára 2018 č.k. 14C/148/2013-334, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti mení tak, že žalovaná je p o v i n n á zaplatiť za žalobcu poškodenej U. Q. sumu 13.277,57 eura, poškodenému M. Q. sumu 9.958,18 eura a poškodenej V. Q. sumu 9.958,18 eura, ktoré im boli priznané rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 16. marca 2010 č.k. 15C/56/2002-991 právoplatným a vykonateľným dňa 20.03.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Nitra zo dňa 29. novembra 2011 č.k. 7Co/147/2010-1015, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1.1. V predmetnej veci sa žalobca domáhal voči Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. (v procesnom postavení žalovanej 1/) a voči žalovanej (v procesnom postavení žalovanej 2/) uloženia povinnosti nahradiť za neho poškodenej U. Q. sumu 13.277,57 eura, poškodenému M. Q. sumu 9.958,18 eura a poškodenej V. Q. sumu 9.958,18 eura, ktoré im boli priznané rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 16. marca 2010 č.k. 15C/56/2002-991 právoplatným a vykonateľným dňa 20.03.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. novembra 2011 č.k. 7Co/147/2010-1015, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 15.12.2012 do zaplatenia. V priebehu konania žalobu rozšíril o alternatívny petit, podľa ktorého sa domáhal, aby žalovaná nahradila nároky poškodených prostredníctvom Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s.

1.2. Súd prvej inštancie vo veci po prvý krát rozhodol rozsudkom zo dňa 14. apríla 2015 č.k. 14C/148/2013-148, ktorým žalobe v zmysle alternatívneho petitu vyhovel. Na odvolanie žalovaných odvolací súd uznesením zo dňa 14. septembra 2016 č.k. 25Co/184/2015-209 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že alternatíva petitu nemôže spočívať v tom, že súd si do svojho rozhodnutia vyberie, ktorý zo žalovaných je pasívne vecne legitimovaný. Pokiaľ súd prvej inštancie rozhodol len o nároku uplatnenému voči žalovanému v 2. rade a nárok uplatnený voči žalovanému v 1. rade ponechal bez povšimnutia, postupoval v

rozpore s ustanovením § 152 ods. 2 prvá veta OSP, podľa ktorého rozsudkom má sa rozhodnúť o celej prejednávanej veci. Navyše poukázal na nesprávne označenie žalovaného v 2. rade.

2.1. Súd prvej inštancie svojim v poradí druhým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 13.277,57 eura od 15.12.2012 do 12.10.2013, úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 9.958,18 eura od 15.12.2012 do 12.10.2013, úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 9.958,18 eura od 15.12.2012 do 12.10.2013, zastavil. V ostatnej časti žalobu zamietol. Žalovanej priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1, § 3 ods. 1, § 7 ods. 1 vyhlášky č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, § 4 ods. 1, 2, § 28 ods. 2, 3 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, § 11, § 13 ods. 1, 2, 3, § 420 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, čl. 3 ods. 1, čl. 1 ods. 2 Smernice Rady č. 72/166/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, čl. 1 ods. 1 Smernice Rady č. 90/232/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel.

1.2. Zistil, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 16.03.2010 č.k. 15C/56/2002-991 právoplatným a vykonateľným dňa 20.03.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Nitra zo dňa 29.11.2011 č.k. 7Co/147/2010-1015 zaviazaný zaplatiť poškodeným U., M. a V. Q. celkovo sumu 33.193,93 eura titulom nemajetkovej ujmy. Nemajetková ujma bola spôsobená tým, že v dôsledku konania žalobcu pri dopravnej nehode dňa 07.07.1999 zomrel ich manžel a otec U. Q.. Ďalej zistil, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 12.04.2002 sp.zn. 3T/7/00 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 31.10.2000 sp.zn. 4To/146/00 uznaný vinným, že inému z nedbanlivosti spôsobil smrť preto, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, tým spáchal trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Trestného zákona a za to mu bol uložený trest. Motorové vozidlo, ktorým bola dopravná nehoda spôsobená, a ktoré viedol žalobca, bolo zákonne poistené v Slovenskej poisťovni, a.s. Konštatoval, že tento skutkový stav zistený v konaní na základe vykonaného dokazovania nebol medzi stranami sporný.

1.3. S poukazom na § 28 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z. dospel k záveru, že subjektom, voči ktorému je potrebné uplatňovať nároky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je Slovenská kancelária poisťovateľov, pričom tieto práva a povinnosti za ňu vykonáva Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. Keďže dopravná nehoda sa stala dňa 07.07.1999 pri posudzovaní danej veci vychádzal z vyhlášky č. 423/1991 Zb.

1.4. Vyslovil názor, že pojem škody a nemajetkovej ujmy nie je totožný (Rozhodnutie NS SR sp.zn. 3 Cdo 301/2012) a bez použitia eurokonformného výkladu, teda aplikáciou nepriameho účinku smerníc, by nebolo možné prísť k záveru, že poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla pokrýva aj nemajetkovú ujmu pozostalých osôb. Preto v období pred vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie by pri stanovenom rozsahu poistného krytia (tak vyhláškou č. 423/1991 Zb. ako aj zákonom č. 381/2001 Z.z.) poisťovňa nemohla byť zviazaná na úhradu nemajetkovej ujmy. Hoci uznal, že súd je povinný vykladať normu eurokonformne, zároveň uviedol, že eurokonformný výklad vyhlášky č. 423/1991 Z.z. smerujúci k zahrnutiu náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých blízkych osôb po obetiach dopravnej nehody do zákonného poistenia, by odporoval princípom právnej istoty, zároveň by retroaktívne zasahoval do existujúcich vzťahov zákonného poistenia, čo by odporovalo ústavne garantovaným princípom právneho štátu. A to bez ohľadu na skutočnosť, že o povinnosti žalobcu uhradiť poškodeným nemajetkovú ujmu bolo súdom rozhodnuté až v roku 2012. Nestotožnil sa s názorom žalobcu, podľa ktorého pojem škoda možno vykladať extenzívne, preto súčasťou náhrady škody je aj nemajetková ujma. Uviedol, že Občiansky zákonník nezahŕňa pod pojem škody aj nemajetkovú ujmu a táto sa podľa platného právneho stavu odškodňuje len v prípadoch osobitne stanovených v § 444 Občianskeho zákonníka.

1.5. Uviedol, že existujú zásadné rozdiely v prípade odškodnenia zodpovednosti za škodu a v prípade náhrady nemajetkovej ujmy v peňažnej forme. Preto pri výklade rozsahu poistného krytia nie možné bez ďalšieho zahrnúť náhradu nemajetkovej ujmy pod tento rozsah. Keďže pri implementácii zodpovedajúcich smerníc do zákona o povinnom zmluvnom poistení sa zákonodarca pri nezahrnutí nemateriálnej ujmy do pojmu škoda, resp. do rozsahu poistného krytia, dostal do rozporu so zámerom prijatých smerníc, súd je povinný skúmať možnosť použitia eurokonformného výkladu a tak doceliť zámer zamýšľaný smernicami. Bez možnosti použitia nepriameho účinku smerníc nie je možné pojem škoda vykladať extenzívne tak, že do tohto pojmu sa zahŕňa aj nemajetková ujma. Na základe

uvedeného dospel k záveru, že v čase pred vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie a teda aj v čase, kedy došlo k dopravnej nehode, nebolo možné do pojmu škoda žiadnym výkladom zahrnúť aj nemajetkovú ujmu. K tomu poukázal na uznesenie Ústavného súdu III. ÚS 666/2016-36.

1.6. Neprisvedčil argumentu žalobcu, podľa ktorého je rizikom poisťovne, akým spôsobom stanovila výšku poistného, musela však jednoznačne kryť všetky riziká ktoré jej zákon alebo vyhláška ukladá, pretože v tom čase vyhláška v rámci rozsahu poistného krytia nemohla zahŕňať nemajetkovú ujmu. Bolo by v rozpore s princípom právnej istoty a legitímnych očakávaní vyžadovať od poisťovne plnenie, ktoré v čase kalkulácie, resp. určenia poistného neprichádzalo do úvahy, ani sa nedalo predpokladať.

1.7. Vyslovil názor, že eurokonformný výklad vyhlášky č. 423/1991 Zb. je z dôvodu, že ide až za hranicu jeho prípustnosti vymedzenú judikatúrou Súdneho dvora a právnymi zásadami, v predmetnej veci neaplikovateľný a bez jeho použitia nebolo možné pod pojem náhrady škody podľa vyhlášky č. 423/1991 Zb. zahrnúť aj nemajetkovú ujmu. K námietke žalovanej týkajúcej sa výkladu contra legem uviedol, že Ústavný súd SR sa extenzívnym výkladom pojmu škoda zaoberal (uznesenie III. ÚS 666/2016-36) a dospel k záveru, že výkladové postupy pri eurokonformnom výklade umožňujúce zmysluplne zahrnúť pod zákonnú terminológiu pojmu škoda použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení aj nemajetkovú ujmu nie sú považované za prejav svojvôle vedúcej k ústavnej neudržateľnosti.

1.8. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keďže v konaní pred súdom prvej inštancie bola žalovaná úspešná v plnom rozsahu. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa 396 ods. 3 CSP v spojení s § 225 ods. 1 CSP, rovnako z dôvodu, že žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná. Uviedol, že v zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2.1. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III. a IV. zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná mu náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Dôvodil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

2.2. Poukázal na historické pramene práva na území dnešnej Slovenskej republiky (niekdajšieho Československa), ktoré nemožno chápať inak, ako zahrnutie do pojmu škoda spôsobená prevádzkou motorového vozidla i dnešnú náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obetí dopravnej nehody. Tvrdil, že s prihliadnutím na účel úpravy obsiahnutej vo vyhláške č. 423/1991 Zb. a zmysel zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ako i so zreteľom na zámer zákonodarcu zabezpečiť, aby povinné poistenie vozidiel umožňovalo všetkým obetiam nehody spôsobenej vozidlom dosiahnuť odškodnenie za ujmu, ktorú utrpeli, zákonné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, upravené v uvedenej vyhláške, muselo pokrývať všetky škody (ujmy) obetí nehody spôsobenej motorovým vozidlom. Teda i dnešnú nemajetkovú ujmu pozostalých. Zo zákonného poistenia zodpovednosti má poistený právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa § 3 ods. 1 vyhlášky č. 423/1991 Zb. a podľa poistných podmienok. To znamená uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody, okrem iného škody na zdraví alebo usmrtením. Súčasťou náhrady škody spôsobenej na zdraví sú nielen ujmy majetkovej povahy, ale aj nemajetkovej povahy napríklad bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré sa odškodňujú v peniazoch. Vzhľadom na uvedené, s použitím logického, historického a teleologického výkladu pojmu náhrada škody a pojmu škoda na zdraví podľa vyhlášky č. 423/1991 Zb. v znení platnom k 07.07.1999, a s prihliadnutím k účelu povinného zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolanie prevádzkou motorových vozidiel, sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obetí dopravnej nehody, ako poškodeným, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ktorú v širšom ponímaní možno považovať za škodu na zdraví podľa § 3 ods. 1 písm. a) citovanej vyhlášky. Uvedený záver je ústavne konformným. K tomu poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 26.05.2015 sp.zn. 20Co/183/2014, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.07.2017 sp.zn. 6 MCdo/1/2016 a uznesenie z 11.10.2016 sp.zn. III ÚS 666/2016.

3.1. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že v podmienkach slovenskej legislatívy nie je možné ani z eurokonformným výkladom pojem škoda vykladať natoľko extenzívne, že by nahŕňal aj nemajetkovú ujmu. Tým by došlo k porušeniu zásady contra legem. Navyše bez možnosti použiť eurokonformný výklad z dôvodu temporálnych súvislostí túto problematiku nevníma ako všeobecne spornú a názory na odlišnosť oboch nárokov sú zrejmé (napríklad NS SR 4 Cdo 168/2009). Poukázala

na argumentáciu štátu spore Q. podľa ktorej štát vždy prezentoval stanovisko, že o krytí nemajetkovej ujmy podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka nikdy (či už pri zákonom alebo o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel) neuvažoval.

3.2. Tvrdila, že rozhodnutia, na ktoré žalobca poukázal v odvolaní boli ovplyvnené eurokonformným výkladom, ktorý je v danom prípade nepoužiteľný. Názor žalobcu, že nemajetková ujma bola vždy krytá poistením, považovala za nesprávny. Tvrdila za celú dobu platnosti vyhlášky č. 423/1991 Zb. nezaznamenala jediný prípad uplatnenia podobného nároku. Pojem náhrada škody nie je možné žiadnym výkladom legitímne vyložiť ako náhrada škody + náhrada nemajetkovej ujmy, lebo takýto výklad by bol jednoznačne v rozpore s videním oboch nárokov v podmienkach slovenskej legislatívy. Daná vec je rozhodnutá rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR 4 Cdo/168/2009, 4 Cdo/139/2011, 3 Cdo/301/2012 a 8 Cdo/219/2016, pričom tieto rozhodnutia neboli nikým a ničím prekonané v tom smere, že náhrada škody nie je a nemôže byť žiadnym spôsobom stotožniteľná s nemajetkovou ujmu. Mala zato, že eurokonformný výklad smerníc na prípad, ktorý sa stal v roku 1999 v čase, keď právna úprava SR nebola žiadnym spôsobom viazaná právnymi normami Európskej únie, nie je možný.

3.3. Namietala, že pri takýchto ujmách je v prvom rade potrebné ospravedlnenie zodpovedných osôb. Až keď takéto ospravedlnenie nie je dostatočnou náplastou, môže dotknutý subjekt požadovať náhradu v peniazoch. Pokiaľ sa poisťovňa nemá začo ospravedlniť poškodeným, keďže nie je nato legitimovaná, nie je zrejmé z akého dôvodu by mala byť aj legitimovaná na zaplatenie náhrady v peniazoch. Ujmu spôsobil žalobca a medzi pozostalými a vinníkom nehody vzniklo osobnostné túto, kde ospravedlnenie či odškodnenie niekým iným ako priamym vinníkom, nemá legálny, etický ani logický podklad.

4.1. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedol že sa pridrižiava podaného odvolania. S názormi žalovanej uvedenými vo vyjadrení nesúhlasil. Poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora ku vo veci sp.zn. C-22/2012, Ústavného súdu SR (III. ÚS 646/2015, I. ÚS 206/2015, I II. ÚS 666/2016) a Najvyššieho súdu SR (6 MCdo/1/2016) a Krajského súdu v Nitre (5Co/182/2013, 8Co/470/2014, 25Co/870/2014, 9Co/267/2015, 7Co/456/2016, 6Co/176/2016). Hoci v uvedených rozhodnutiach súdy posudzovali výklad pojmu škoda podľa zákona č. 381/2001 Z.z., vzhľadom na zhodu právnej úpravy obsiahnutej v § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. právnu úpravou obsiahnutou v § 3 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 423/1991 Zb. a na zhodný účel a zmysel poistenia pre výklad pojmu škoda oboch právnych predpisov platia rovnaké interpretačné pravidlá.

4.2. Namietal, že spôsob obrany strany sporu, hoci i štátu, v konaní pred Súdny dvorom Európskej únie nie je možné považovať za vôľu zákonodarcu. Rozhodnutia Najvyššieho súdu, na ktoré poukázala žalovaná, považoval za prekonané rozhodnutiami citovanými bode 4.1. Skutočnosti namietané žalovanou týkajúce sa tzv. osobného puta, hodnotil ako nesprávne, prípadne účelové. Zodpovednosť žalovanej za nárok uplatnený v tomto konaní je daná ustanovením § 3 ods. 1 vyhlášky č. 423/1991 Zb. Pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poisťovne je rozhodujúce, čo treba rozumieť pod pojmom škoda. Tento pojem treba vykladať extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým po blízkej osobe usmrtenej pri dopravnej nehode. Opačný výklad by priniesol značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú škodu, ktoré by mohol viesť k ich bankrotu. Zároveň by to však mohlo znamenať aj neistotu pozostalých, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá resp. riziko, že v prípade insolvenzie zodpovedného subjektu táto bude nevyhľaditeľná. Neprijateľnosť týchto dôsledkov vyžaduje extenzívnu interpretáciu pojmu škoda pre účely vyhlášky č. 423/1991 Zb. Takýto rozširujúci výklad pojmu škoda je aj ústavne konformný, pretože zmiernuje, resp. odstraňuje disproporciu medzi zákonným úrazovým poistením a povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla. Ak totiž dôjde pri dopravnej nehode k usmrteniu zamestnanca § 94 zákona č. 441/2003 Z.z. zakladá pozostalým, ktorými sú manžela alebo manželka a nezaopatrené dieťa, nárok na jednorazové odškodnenie vo výške 730-násobku denného vymeriavacieho základu, najviac vo výške 46.485,40 eura u manžela alebo manželky. Takéto odškodnenie, aj keď limitované, nie je nič iné ako náhrada nemajetkovej ujmy poskytovaná z úrazového poistenia.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP). Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil.

6. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016, vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8.1. Predmetom konania v danej veci je nárok žalobcu, ktorým sa domáha voči žalovanej uloženia povinnosti nahradiť za žalobcu poškodenej U. Q. sumu 13.277,57 eura, poškodenému M. Q. sumu 9.958,18 eura a poškodenej V. Q. sumu 9.958,18 eura, ktoré im boli priznané rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 16. marca 2010 č.k. 15C/56/2002-991 právoplatným a vykonateľným dňa 20.03.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. novembra 2011 č.k. 7Co 147/2010-1015.

8.2. Zo zisteného skutkového stavu je nesporné, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 12. apríla 2002 sp.zn. 3T/7/2000 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 31. októbra 2010 sp.zn. 4To/146/2000 uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Trestného zákona. Žalobca dňa 07.07.1999 o 17,30 hod. medzi obcami S. a Y. riadil osobné motorové vozidlo, pričom v mierne pravotočivej zákrute neprispôobil rýchlosť svojim schopnostiam, povahe a stavu vozovky, poveternostným podmienkam, v dôsledku čoho prešiel do protismeru, kde sa čelne narazil do osobného motorového vozidla, následkom čoho vodič (U. Q.) a jeho dvaja spolujazdci (R. F. a M. F.) utrpeli zranenia, na následky ktorých na mieste dopravnej nehody všetci traja zomreli. Motorové vozidlo, ktorým bola dopravná nehoda spôsobená, a ktoré viedol žalobca, bolo zákonne poistené v Slovenskej poisťovni, a.s. Žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 16. marca 2010 č.k. 15C/56/2002-991 právoplatným a vykonateľným dňa 20.03.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Nitra zo dňa 29. novembra 2011 č.k. 7Co/147/2010-1015 zaviazaný zaplatiť poškodeným U., M. a V. Q.ovým celkovo sumu 33.193,93 eura titulom nemajetkovej ujmy spôsobenej tým, že v dôsledku konania žalobcu pri dopravnej nehode dňa 07.07.1999 zomrel ich manžel a otec U. Q..

8.3. Žalobca v žalobe tvrdil, že žiadal žalovanú, aby za neho zaplatila poškodeným sumy, na ktoré bol zaviazaný, čo žalovaná odmietla z dôvodu, že náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do poistného krytia určeného vyhláškou č. 423/1991 Zb.

8.4. Súd prvej inštancie žalobu zamietol dôvodiac tým, že pojem škoda podľa vyhlášky č. 423/1991 Zb. nie je možné vykladať tak, že táto zahŕňa aj nemajetkovú ujmu pozostalých po obeti dopravnej nehody, keďže eurokonformný výklad vyhlášky č. 423/1991 Zb. je neaplikovateľný.

9. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, prevádzkovateľ a vodič motorového vozidla, na ktorého sa vzťahuje zákonné poistenie (ďalej len "poistený"), má právo, aby poisťovňa za neho nahradila v rozsahu a vo výške podľa osobitných právnych predpisov poškodeným uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla inému
a) na zdraví alebo usmrtením.

10. Podľa § 7 ods. 1 prvá veta vyhlášky č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, náhradu platí poisťovňa poškodenému; poškodený však nemá právo na plnenie proti poisťovni, s výnimkou prípadov uvedených v § 3 ods. 4, § 8 a § 9 ods. 2.

11. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, právne vzťahy vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31. decembra 2001 sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov.

12. Podľa § 28 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, práva a povinnosti Slovenskej poisťovne, a.s., vzniknuté zo zákonného poistenia prechádzajú 1. januára 2002 na kanceláriu. Tieto práva a povinnosti uplatňuje a vykonáva v mene a na účet kancelárie Slovenská poisťovňa, a.s. Túto činnosť účtuje Slovenská poisťovňa, a.s., oddelene od ostatnej činnosti.

13.1. Odvolací preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal v tejto časti v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, z vykonaného dokazovania však vyvodil nesprávny právny záver.

13.2. Z hľadiska skutkového stavu mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobca bol právoplatným rozhodnutím zaviazaný zaplatiť poškodenej U. Q. sumu 13.277,57 eura, poškodenej M. Q. sumu 9.958,18 eura a poškodenej V. Q. sumu 9.958,18 eura. Titulom pre priznanie tohto nároku bola náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do práva poškodených na ochranu osobnosti, ktorého sa žalobca dopustil tým, že dňa 07.07.1999 o 17,30 hod. medzi obcami S. a Y. riadil osobné motorové vozidlo, pričom v mierne pravotočivej zákrute neprispôobil rýchlosť svojim schopnostiam, povahe a stavu vozovky, poveternostným podmienkam, v dôsledku čoho prešiel do protismeru, kde sa čelne narazil do osobného motorového vozidla, následkom čoho vodič (U. Q.) a jeho dvaja spolujazdci (R. F. a M. F.) utrpeli zranenia, na následky ktorých na mieste dopravnej nehody všetci traja zomreli. Za uvedené konanie bol žalobca právoplatným rozhodnutím uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Trestného zákona. Motorové vozidlo, ktorým bola dopravná nehoda spôsobená, a ktoré viedol žalobca, bolo zákonne poistené v Slovenskej poisťovni, a.s.

13.3. Z takto zisteného skutkového stavu, ktorý navyše nebol sporný, vyvodil súd prvej inštancie nesprávny právny záver, podľa ktorého pojem škoda podľa vyhlášky č. 423/1991 Zb. nie je možné vykladať tak, že táto zahŕňa aj nemajetkovú ujmu pozostalých po obeti dopravnej nehody. S uvedeným záverom však odvolací súd nesúhlasí.

14.1. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku, či pojem škoda podľa vyhlášky č. 423/1991 Zb. zahŕňa aj nemajetkovú ujmu pozostalých po obeti dopravnej nehody. Pri riešení tejto otázky vychádzal zo záveru, že eurokonformný výklad vyhlášky č. 423/1991 Zb. je neaplikovateľný, keďže táto bola účinná v čase, keď Slovenská republika nebola členom Európskej únie, a iným, ako eurokonformným výkladom nie je možné dospieť k záveru, že pojem škoda podľa vyhlášky č. 423/1991 Zb. zahŕňa aj nemajetkovú ujmu pozostalých po obeti dopravnej nehody.

14.2. Odvolací súd poukazuje, že základnou podmienkou preto, aby poisťovňa za poisteného nahradila poškodenej nároky na náhradu škody je skutočnosť, že poistený za škodu zodpovedá. Podľa § 3 ods. 1 uvedenej vyhlášky ide o zodpovednosť za škodu uplatnenú a preukázanú poškodenej spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v rozsahu a vo výške podľa osobitných právnych predpisov. V danej veci súd v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 15C/56/2002 v právoplatnom rozhodnutí ustálil zodpovednosť žalobcu za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a jeho povinnosť zaplatiť pozostalým náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku usmrtienia ich blízkej osoby pri dopravnej nehode spôsobenej žalobcom. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca má právo, aby uvedenú povinnosť za neho splnila poisťovňa zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, keďže ide o nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla inému usmrtiením podľa § 3 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 423/1991 Zb.

14.3. Navyše pojem škoda nie je priamo definovaný ani v ustanoveniach vyhlášky č. 423/1991 Zb. ani v ustanoveniach Občianskeho zákonníka. Skutočnosť, že pod pojem škoda je možné zahrnúť aj nároky nehmotného charakteru však možno vyvodiť z ustanovenia § 444 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa odškodňujú bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, čo sú nároky nehmotného charakteru. Preto nie je možné jednoznačne vylúčiť záver, že pojem "škoda spôsobená usmrtiením" zahŕňa aj nemajetkovú ujmu spôsobenú pozostalým po obeti dopravnej nehody. Naopak podľa názoru odvolacieho súdu sa k tomuto záveru je potrebné prikloniť a to aj bez aplikácie eurokonformného výkladu citovaného ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 423/1991 Zb.

14.5. Odvolací súd však dodáva, že hoci novelizácie zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, boli prijaté ako výsledok transpozície smerníc Rady a Európskeho parlamentu upravujúcich poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, nie je možné prijať záver o neaplikovateľnosti eurokonformného výkladu na ustanovenia právneho predpisu, ktorý bol v našom právnom poriadku účinný pred vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie. Naopak podľa názoru odvolacieho súdu v súčasnosti sú súdy sú vždy povinné pri rozhodovaní sporov prihliadať princípy práva EÚ a to aj pri aplikácii predpisov účinných pred vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie. Osobitne pri výklade takých ustanovení právnych predpisov, ktorých znenie bolo v čase pred našim vstupom EÚ aj po ňom rovnaké. V tomto smere odvolací súd poukazuje na obsahovú totožnosť znenia ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 423/1991 Zb. a ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z., z ktorej vyplýva, že zákonodarca ani v rámci transpozície smerníc Rady a Európskeho parlamentu nemal potrebu zmeniť znenie právneho predpisu tak, že konkrétne uvedie nielen povinnosť poisťovne

nahradiť za poisteného (predtým prevádzkovateľa motorového vozidla) uplatnené a preukázané nároky poškodeného na náhradu škody, ale aj nemajetkovej ujmy. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu ustanovenie § 3 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 423/1991 Zb. sa má vykladať v tom zmysle, že zákonné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla pokrýva aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Preto, ak je prevádzkovateľ či vodič motorového vozidla, na ktorého sa vzťahuje zákonné poistenie, povinný zaplatiť pozostalým obete dopravnej nehody nemajetkovú ujmu, navyše za okolností, podľa ktorých mu uvedená povinnosť bola uložená súdnym rozhodnutím, má zároveň právo, aby aj túto škodu za neho poškodeným uhradila poisťovňa.

15. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 388 ods. 1 CSP zmenil a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť za žalobcu poškodenej U. Q. sumu 13.277,57 eura, poškodenému M. Q. sumu 9.958,18 eura a poškodenej V. Q. sumu 9.958,18 eura, ktoré im boli priznané rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 16. marca 2010 č.k. 15C/56/2002-991 právoplatným a vykonateľným dňa 20.03.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Nitra zo dňa 29. novembra 2011 č.k. 7Co/147/2010-1015, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

16. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1, 2 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 100 % z dôvodu, že žalobca bol v celom konaní úspešný. Zastavujúca časť konania týkajúca sa úrokov z omeškania nemala vplyv na rozsah priznaných trov, keďže úroky z omeškania neboli samostatným predmetom sporu. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).